

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ**

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
СУЧАСНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ»,
ХІ СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ
«МЕДВІН: СТОМАТОЛОГІЯ 2023»**

22-25 березня 2023 року

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

**«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
СУЧАСНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ»,**

**XI СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ
«МЕДВІН: СТОМАТОЛОГІЯ 2023»**

22-25 березня 2023 року

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК – 2023

Редакційна колегія:
Професор **Рожко М.М.**
Професор **Ожоган З.Р.**
Доцент **Бугерчук О.В.**
Асистент **Ковалюк А.В.**

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в сучасній стоматології», під час проведення одинадцятого стоматологічного форуму «Медвін: Стоматологія 2023» (22-25 березня 2023 року) – Івано-Франківськ – 2023.

© Івано-Франківський національний
медичний університет, 2023.

Титик В.М., Ожоган З.Р.

**УДОСКОНАЛЕННЯ І ОБГРУНТУВАННЯ
ВИКОРИСТАННЯ ЧАСТКОВИХ ЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ
У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ДЕФЕКТАМИ ЗУБНИХ РЯДІВ 179**

Федорюк В.В., Ромко М.М., Бульбук О.І.

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИБОРУ МЕТОДУ
СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ДЕФЕКТІВ
ТВЕРДИХ ТКАНИН ПІСЛЯ ЕНДОДОНТИЧНОГО
ВТРУЧАННЯ 181**

Янішен І.В., Кричка Н.В., Куліш С.А.

**ПРО ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ
НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-
СТОМАТОЛОГІВ 183**

Янішен І.В., Сідорова О.В.

**МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА
ВОДОПОГЛИНАННЯ СКЛОІОНОМЕРНОГО
ЦЕМЕНТУ ДЛЯ ПОСТІЙНОЇ ФІКСАЦІЇ НЕЗНІМНИХ
ОРТОПЕДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ З ЙОГО
АНАЛОГАМИ 186**

Янішен І.В., Федотова О.Л.

**АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ УДОСКОНАЛЕНОЇ
МЕТОДИКИ ВИГОТОВЛЕННЯ ЗНІМНИХ
КОНСТРУКЦІЙ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ ЗА
ПОКАЗНИКАМИ ГЕМОДИНАМІКИ СЛИЗОВОЇ
ОБОЛОНКИ ПРОТЕЗНОГО ЛОЖА 189**

Янковецька І.М., Ожоган З.Р., Базилевич Т.М.

**ВПЛИВ ПСИХОФІЗІОЛОГІЇ ОСОБИСТОСТІ НА
ФОРМУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ МОТИВАЦІЇ ... 193**

АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ УДОСКОНАЛЕНОЇ МЕТОДИКИ ВИГОТОВЛЕННЯ ЗНІМНИХ КОНСТРУКЦІЙ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ ГЕМОДИНАМІКИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПРОТЕЗНОГО ЛОЖА

Янішен І.В., Федотова О.Л.

*Харківський національний медичний університет,
Кафедра ортопедичної стоматології*

Системний аналіз сучасних наукових даних переконливо доводить провідну роль мікроциркуляторної ланки кровообігу в патогенезі багатьох стоматологічних захворювань. Однак розвиток патогенетичних механізмів, відповідальних за морфофункціональний стан слизової оболонки протезного ложа при лікуванні пацієнтів знімними акриловими протезами, повністю не вивчено [1, 3, 9]. Клініко-функціональні дослідження свідчать, що у пацієнтів, які використовують знімні зубні протези відзначаються зміни мікроциркуляторного русла в слизовій оболонці ротової порожнини [2, 4, 6].

На думку більшості вітчизняних і зарубіжних дослідників, лазерна доплерівська флоуметрія (ЛДФ) є простим, атравматичним, безпечним і достовірним методом функціональної діагностики, тому цей метод досить широко застосовується практично у всіх медичних дисциплінах, які потребують вивчення мікроциркуляції у людини [2]. У стоматології ЛДФ найбільш ефективна для кількісного визначення лінійних та об'ємних параметрів структури капілярного кровотоку, а також інтенсивності гемодинамічних процесів в тканинах слизової оболонки на рівні прикріплених ясен [8, 10]. Комплексна оцінка результатів капілярного кровотоку методом ЛДФ дозволить провести об'єктивну оцінку топографічних особливостей і життєздатності тканин мікроциркуляторного русла в слизовій оболонці порожнини рота після протезування пацієнта знімними ортопедичними конструкціями, дозволить уникнути, на етапах лікування травматизації протезного ложа за допомогою визначення якості розподілу тиску з знімних ортопедичних конструкцій на слизову порожнину рота пацієнта, отримавши значні для ортопедичної стоматології результати [5].

Метою дослідження було підвищення якості ортопедичного лікування пацієнтів із повною адентією за рахунок виготовлення

знімних ортопедичних конструкцій за удосконаленою методикою під контролем вивчення показників гемодинаміки слизової оболонки протезного ложа.

Матеріали і методи дослідження. Вивчення мікроциркуляції крові в слизовій оболонці протезного ложа проводили у 20 пацієнтів групи порівняння, що користуються протезами, виготовленими за стандартною методикою і у 20 пацієнтів досліджуваної групи з протезами, виготовленими за удосконаленою методикою, до протезування і в різні терміни після накладення знімних протезів: через 1 день, 1 місяць і 1 рік. Удосконалена методика виготовлення повних знімних протезів полягала в отриманні функціонального відбитку за допомогою спеціально підготовленої індивідуальної ложки та розробленого нами відбиткового полівінілсилоксанового матеріалу [11].

Результати дослідження. В результаті проведених нами вимірювань виявлено, що показник мікроциркуляції у контрольній групі до накладання протезу достовірно ($p < 0,001$) відрізняється від значень, які були отримані через 1 рік після використання – 10,11 п.о. і 15,2 п.о. відповідно, що свідчить про збільшення перфузії судин і зниження їх тонуусу. Щодо основної групи – показники за даним параметром достовірно не відрізнялись ($p > 0,05$) і становили 11,15 п.о. на першому етапі контролю і 11,9 п.о. на останньому, що вказує на відсутність негативного впливу протезу на слизову оболонку. При порівнянні показників мікроциркуляції між контрольною та основною групами, достовірну різницю на рівні $p < 0,001$ ми виявили на четвертому етапі дослідження.

Дослідження індексу флаксмоцій (ІФМ) виявило мінливість перфузії у контрольній групі – від 1,09 до 1,39, проте дана різниця не є достовірною ($p > 0,05$). В основній групі даний показник також дещо коливався (різниця показників не достовірна, $p > 0,05$), але на кінцевому етапі дослідження досяг майже початкового значення – 1,16, що говорить про стабілізацію ситуації. Порівнюючи результати обох груп через 1 рік після протезування ми відзначили достовірну ($p < 0,05$) різницю ІФМ між групами – 1,39 і 1,16 відповідно.

Аналізуючи показники внутрішньосудинного опору, ми побачили достовірну ($p < 0,05$) різницю у контрольній групі між початковим етапом дослідження, на якому було отримано результат у $(3,64 \pm 0,25)\%$ і останнім, коли опір становив $(3,01 \pm 0,16)\%$, тоді як у пацієнтів основної групи показники на тих самих етапах достовірно не відрізнялись ($p > 0,05$) і становили $(3,51 \pm 0,32)\%$ до накладання протезу та $(3,9 \pm 0,28)\%$ через 1 рік після протезування. При прак-

тично рівних показниках між порівнюваними групами на початку роботи, через 1 рік ми виявили достовірну різницю на рівні $p < 0,01$, що свідчить про стабільність мікроциркуляторного русла при використанні знімних протезів, які виготовлені за удосконаленою методикою та із застосуванням розроблених матеріалів.

Щодо судинного тонусу, то виявлено його поступове зниження у пацієнтів контрольної групи від етапу до етапу – від $(93,58 \pm 2,76)\%$ до $(80,5 \pm 3,02)\%$ із достовірною різницею на рівня $p < 0,01$. У пацієнтів основної групи коливання показників за цим параметром практично відсутнє і через 1 рік після протезування зафіксовано значення $(96,0 \pm 2,91)\%$, що достовірно не відрізняється від початкової величини. Суттєву різницю (на рівні $p < 0,05$) між вимірами у пацієнтів контрольної та основної груп ми виявили вже на першому етапі дослідження – $(88,1 \pm 2,71)\%$ і $(95,6 \pm 2,55)\%$ відповідно, а через 1 рік різниця між групами була вже на рівні $p < 0,001$ – $(80,5 \pm 3,02)\%$ та $(96,0 \pm 2,91)\%$.

Висновок. Таким чином, застосування ЛДФ є досить інформативним та не інвазивним методом реєстрації капілярного кровотоку в слизовій оболонці порожнини рота. Вона дозволяє дати об'єктивну, достовірну, науково обґрунтовану оцінку порушень мікроциркуляторного русла, а також оцінити динаміку патологічних процесів і ефективність лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на патогенетичну корекцію цих порушень. Результати проведеного нами дослідження наочно демонструють вплив якості отриманого відбитку на стан мікроциркуляції судин протезного ложа - можна сміливо стверджувати, що протези виготовлені за удосконаленою нами методикою надають більш сприятливий вплив на капілярний кровообіг протезного ложа протягом усього періоду використання протезів пацієнтами, що обумовлено прецизійним розподілом жувального тиску на тканини протезного ложа. Тому подальші дослідження будуть направлені на пошуки шляхів підвищення жувальної ефективності пацієнтів із повною адентією задля покращення якості їх життя.

Література:

1. Akazawa H, K. Sakurai Changes of blood flow in the mucosa underlying a mandibular denture following pressure assumed as a result of light clenching. *Journal of Rehabilitation*. 2012; 29: 336-340.
2. Appleby RC, Kirchoff WF. Immediate maxillary denture impression. *J. Prosth Dent*. 2012; 5: 443.
3. Bradm M, Canston BE. Use of polymeric material in dentistry.

Flastm Polim. 2011; 153: 140-144.

4. Canjau S, Miron MI, Todea CD. Laser Doppler flowmetry evaluation of gingival microcirculation recovery in gingivitis. Archives Balkan Med Union. 2015; 50(3): 354-359.

5. Donovan TE, Hirst RG, Campagni WV. Physical properties of acrylic resin polymerized by four different techniques. The Journal of Prosthetic Dentistry. 2015; 4: 522- 524.

6. Hinrichs JE, LaBelle LL, Aeppli D. An evaluation of laser Doppler readings obtained from human gingival sulci. J Periodontol. 2015; 66: 171-176.

7. Mihajlova V.V., Libih D.A. Dinamika izmenenij mikrocirkuljacii slizistoj obolochki polosti rta u pacientov s parestezijej v processe ortopedicheskogo stomatologicheskogo lechenija. Parodontologija. 2014;3(72): 51-53.

8. Rozhko MM. Stomatologiya. Kiev: Meditsina. 2013; 1: 872.

9. Yanishen IV, Fedotova OL, Khlystun NL, Yushchenko PL, Dolia AV. The effect analysis of the double-layer bases in removable dentures with occlusive part on the microcirculatory state of the denture foundation area vessels. Svit medicyny ta biologii. 2020; 2(72): 142-145.

10. Yanishen IV, Fedotova OL. Problema komplajentno-orijentovanyh innovacij zubotehnichnogo materialoznavstva v konteksti pidvyshhennja efektyvnosti stomatologichnogo likuvannja. Ukrai'ns'kyj stomatologichnyj al'manah. 2016; 4: 60-68.

11. Патент на винахід №116952, Україна, МПК C08L 83/04, A61C 9/00. Стоматологічний відбитковий полівінілсилоксановий матеріал / І.М. Ярина, І.В. Янішен, Р.В. Білобров, П.С. Запара, О.В. Мовчан, О.Л. Федотова, О.О. Бережна – Заявка №. а 2017 01061 від 06.02.2017.